

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ПАРТНЬОРСТВО И СЪТРУДНИЧЕСТВО

между Европейските общности и техните държави-членки, от една страна и Грузия, от друга страна

КРАЛСТВО БЕЛГИЯ,
КРАЛСТВО ДАНИЯ,
ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ,
РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ,
КРАЛСТВО ИСПАНИЯ,
ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА,
ИРЛАНДИЯ,
ИТАЛИАНСКА РЕПУБЛИКА,
ВЕЛИКОТО ХЕРЦОГСТВО ЛЮКСЕМБУРГ,
КРАЛСТВО НИДЕРЛАНДИЯ,
РЕПУБЛИКА АВСТРИЯ,
ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА,
РЕПУБЛИКА ФИНЛАНДИЯ,
КРАЛСТВО ШВЕЦИЯ,
ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО НА ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ,

страни по Договора за създаване на Европейската икономическа общност, по Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана и по Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,

наричани по-нататък „държави-членки”, и

ЕВРОПЕЙСКАТА ИКОНОМИЧЕСКА ОБЩНОСТ, ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ЗА АТОМНА ЕНЕРГИЯ, И ЕВРОПЕЙСКОТО ОБЩНОСТ ЗА ВЪГЛИЩА И СТОМАНА,

наричани по-нататък “Общността”,

от една страна, и

ГРУЗИЯ

от друга страна,

КАТО ВЗЕХА ПРЕДВИД значението на традиционните връзки, съществуващи между Общността, нейните държави-членки и Грузия, както и общите ценности, които те споделят,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че Общността и Грузия желаят да засилят тези връзки и да изградят партньорство и сътрудничество, засилвайки и разширявайки по този начин отношенията, установени в миналото, и по-специално чрез Споразумението за търговия и икономическо сътрудничество между Европейската икономическа общност и Европейската общност за атомна енергия и Съюза на съветските социалистически републики, подписано на 18 декември 1989 г.,

КАТО ВЗЕХА ПРЕДВИД ангажимента на Общността и нейните държави-членки и на Грузия за заздравяване на политическите и икономическите свободи, които съставляват самата основа на партньорството,

КАТО ВЗЕХА ПРЕДВИД ангажимента на страните по споразумението да допринесат за международния мир и сигурност, както и за мирното разрешаване на споровете и с тази цел да си сътрудничат в рамките на Организацията на обединените нации и Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ),

КАТО ВЗЕХА ПРЕДВИД трайния ангажимент на Общността и нейните държави-членки и на Грузия за пълно прилагане на всички принципи и разпоредби, съдържащи се в Заключителния акт на Срещата за сигурност и сътрудничество в Европа (СССЕ), заключителните документи от последващите в Мадрид и Виена срещи, документите по член 20, Парижката харта за нова Европа, както и документите от конференцията “Предизвикателствата на промяната”, проведена в Хелзинки през 1992 г. в рамките на СССЕ и други основни документи на ОССЕ,

КАТО ПРИЗНАВАТ, по повод на това, че подкрепата за независимост, суверенитет и териториална цялост на Грузия ще подпомогнат запазването на мира и стабилността в Европа,

УБЕДЕНИ в първостепенното значение на върховенството на закона и спазването на правата на човека, и по-специално на тези лица, който принадлежат към малцинства, в създаването на многопартийна система със свободни и демократични избори и в либерализацията на икономиката, целяща създаването на пазарна икономика и признавайки усилията на Грузия да построи политическа и икономическа система основана на тези принципи,

КАТО ВЯРВАТ, че цялостното прилагане на това споразумение за партньорство и сътрудничество, зависи и същевременно се подпомага от продължаването и прилагането на политическите, икономическите и законодателните реформи в Грузия, както и от въвеждането на движещи сили, необходими за осъществяването на това сътрудничеството, особено в светлината на изводите, направени по време на Бонската конференция, проведена в рамките на СССЕ,

В ЖЕЛАНИЕТО СИ да се насърчи процеса на регионално сътрудничество със съседните страни в сферите, включени в това споразумение, с цел да се насърчи благополучието и стабилността на региона и по-специално инициативи за поощряване сътрудничеството и взаимното доверие между независимите държави в Задкавказкия район и други съседни държави,

В ЖЕЛАНИЕТО СИ да се установи и разгърне редовен политически диалог по двустранни, регионални и международни въпроси от взаимен интерес,

КАТО ПРИЗНАВАТ И ПОДДЪРЖАТ желанието на Грузия да установи близко сътрудничество с европейските институции,

КАТО ОТЧИТАТ необходимостта от поощряване на инвестициите за Грузия, включително в енергийния сектор, и в този смисъл, важността, която Общността и нейните държави-членки отдават на разумните условия за транзит за износ на енергийни продукти; потвърждавайки принадлежността на Общността и нейните държави-членки и на Грузия към Европейската енергийна харта и за цялостно прилагане на Договора за

енергийната харта и Протокола към енергийната харта за енергийна ефективност и съответните аспекти на околната среда,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД желанието на Общността да осигури икономическо сътрудничество и техническа помощ, когато е целесъобразно,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД ползата от споразумението в подкрепа на последователното установяване на приятелски отношения между Грузия и една по-широка зона на сътрудничество в Европа и съседните райони и нейната постепенна интеграция в отворената международна система,

КАТО ОТЧИТАТ ангажимента на страните да либерализират търговията, в съгласие с правилата на Световната търговска организация (СТО),

КАТО СЪЗНАВАТ необходимостта от подобряване на условията, оказващи влияние върху бизнеса и инвестициите и условията в такива сфери като основаването на дружества, труда, предоставянето на услуги и движението на капитали,

УБЕДЕНИ, че това споразумение ще създаде нов климат за икономически отношения между страните по него и в частност за развитието на търговията и инвестициите, които са жизнено важни за икономическото реструктуриране и технологичната модернизация,

В ЖЕЛАНИЕТО СИ да се създаде близко сътрудничество при опазването на околната среда, като се вземе предвид взаимната зависимост между страните по споразумението в тази област,

КАТО ПРИЗНАВАТ, че сътрудничеството за предотвратяване и контрол на нелегалната имиграция представлява една от основните цели на това споразумение

В ЖЕЛАНИЕТО СИ да се установи културно сътрудничество и да се подобрява размяната на информация,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

Член 1

С настоящото се създава партньорство между Общността и нейните държави-членки, от една страна, и Грузия, от друга страна. Целите на това партньорство са:

- да се осигури подходяща рамка за политически диалог между страните по това споразумение, която да позволи по-нататъшното развитие на политическите отношения,
- да се подкрепят усилията на Грузия за укрепване на нейната демокрация и за развитие на нейната икономика, както и за завършване прехода към пазарна икономика,
- да насърчава търговията и хармоничните икономически отношения между Страните и по този начин да се стимулира устойчивото икономическо развитие,
- да се създаде основа за законодателно, икономическо, социално, финансово, научно, технологично и културно сътрудничество.

ЧАСТ I

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

Член 2

Принципът на спазване на демокрацията, принципите на международното право и човешките права, посочени по-специално в Хартата на Обединените нации, Хелзинкия заключителен акт и Парижката харта за нова Европа, както и принципите на пазарната икономика, включително тези, формулирани в документите от Бонската конференцията за икономическо сътрудничество в рамките на Срещата за сигурност и сътрудничество в Европа (СССЕ), укрепват вътрешната и външна политика на страните и представляват основните елементи на партньорството и на това споразумение.

Член 3

Страните осъзнават, че за тяхното бъдещо развитие и стабилността е важно, новите независими държави, които се появиха след разпадането на Съюза на съветските социалистически републики, наричани по-нататък “независимите държави”, да поддържат и развиват сътрудничество между тях в съответствие с принципите на Хелзинкия заключителен акт и на международното право и в духа на добрите съседски отношения и ще положат всички усилия за насърчаване на този процес.

Член 4

Страните, ако е необходимо, ще преразгледат обстоятелствата, при които се намира Грузия, по-специално икономическите условия и прилагането на пазарно-ориентираните икономически реформи. Съвета за сътрудничество може да отправи препоръки към страните относно подобряването, на която и да е част от това споразумение като има предвид тези обстоятелства.

ЧАСТ II ПОЛИТИЧЕСКИ ДИАЛОГ

Член 5

Между страните ще бъде установен редовен политически диалог, който те имат намерение да развиват и задълбочават. Той ще съпътства и потвърждава приятелските отношения между Общността и Грузия, ще подкрепя политическите и икономическите промени, които протичат в тази страна, и ще допринесе за установяването на нови форми на сътрудничество. Политическият диалог:

- ще укрепи връзките на Грузия с Общността и нейните държави-членки и по този начин и с общността на демократичните народи като цяло. Икономическото сближаване, постигнато чрез това споразумение, ще доведе до по-интензивни политически отношения,
- ще доведе до растящо сближаване на позициите по международни въпроси от взаимен интерес така, че да се повиши сигурността и стабилността в региона и да се спомогне бъдещето развитие на независимите държави от Задкавказкия регион;
- ще предвиди, че страните полагат усилия да си сътрудничат по въпросите, засягащи укрепването на стабилността и сигурността в Европа, при спазване на принципите на демокрация и на зачитане и подкрепа на човешките права, и по-специално на тези лица, които принадлежат към малцинства и ако е необходимо, ще се провеждат консултации, по съответните въпроси.

Такъв диалог ще се провежда на регионална основа, с оглед участие в резолюция относно регионалните конфликти и напрежение.

Член 6

На равнище министри политическият диалог ще се провежда в рамките на Съвет за сътрудничество, създаден с член 81 или при други случаи по взаимно съгласие.

Член 7

От страните се създават други процедури и механизми за политически диалог и по-специално в следните форми:

- срещи на високо административно равнище между представители на Общността и нейните държави-членки, от една страна, и представители на Грузия, от друга;
- използвайки пълноценно всички дипломатически канали между страните, включително подходящи контакти в двустранната, както и в многостранната област, като например в ООН, в съвещанията на СССЕ и други многостранни форуми;
- всякакви други средства, включително възможността за срещи на ниво експерти, които биха допринесли за утвърждаването и развитието на този диалог.

Член 8

Политическият диалог на парламентарно равнище ще се осъществява в рамките на Парламентарен комитет за сътрудничество, създаден с член 86.

ЧАСТ III ТЪРГОВИЯ НА СТОКИ

Член 9

1. Страните постигнат съгласие една с друга за прилагане на клаузата за най-облагодетелствана държава във всички области относно:
 - Мита и митнически такси за внос и износ, включително начините за събиране на тези мита и такси;
 - Разпоредби относно освобождаването на стоки от митница, преминаването, складирането и транспортирането;
 - Данъци и други вътрешни такси, прилагани от Грузия, от всякакъв вид, които се налагат пряко или косвено за внесени стоки;
 - Начини на плащане и трансфер на тези плащания;
 - Правила относно продажбата, покупката, транспорта, разпространението и употребата на стоки за вътрешния пазар.
2. Разпоредбите на параграф 1 не се прилагат:
 - а) изгодите, предоставени с цел създаване на митнически съюз или зона за свободна търговия или съгласно създаването на такъв съюз или зона;

- б) изгодите, предоставени на определени страни в съответствие с правилата на Световната Търговска Организация и други международни споразумения в полза на развиващите се страни;
 - в) изгоди, съгласувани със съседни страни с цел да се улесни преминаването на границите.
3. Разпоредбите на параграф 1 не се прилагат по време на преходния период, който изтича на датата, на който Грузия се присъедини към Световната търговска организация или на 31 декември 1998 г., който е по-рано, относно изгодите, посочени в приложение 1, предоставени от Грузия на другите държави, които се образуваха след разпадането на СССР.

Член 10

1. Страните се съгласяват, че принципа на свободно преминаване на стоки е основното условие за постигане целите на това споразумение.

В тази връзка, всяка страна осигурява неограничено преминаване през или чрез нейната територия на стоки, произлизащи от територията на митницата или предназначени за територията на митницата на другата страна.

2. Правилата, описани в член 5, параграфи 2,3,4 и 5 от Общото споразумение за митата и търговията (ГАТТ) са приложими между двете страни.
3. Правилата на тази разпоредба не нарушават специалните правила относно определени сектори, такива като транспорт, или продукти, договорени от двете страни.

Член 11

Без да се накърняват правата и задълженията, произлизащи от международни конвенции за временно приемане на стоки, които обвързват и двете страни, всяка страна освен това освобождава другата страна от мита и митнически такси за внос на временно допуснати стоки, в случаите и съгласно процедурите, уредени от всяка една обвързваща ги международна конвенция, уреждаща този въпрос, и в съответствие с нейното законодателство. Трябва да се вземат предвид условията, при които задълженията, произлизащи от такава конвенция са били приети от въпросната страна.

Член 12

1. Стоки, произхождащи от Грузия, се внасят в Общността, без количествени ограничения и без да се накърняват разпоредбите на членове 14,17 и 18 от това споразумение.
2. Стоки, произхождащи от Общността, се внасят в Грузия, без количествени ограничения или мерки, имащи равностоен ефект, и без да се накърняват разпоредбите на членове 14,17 и 18 от това споразумение.

Член 13

Стоките между страните се търгуват по пазарни цени.

Член 14

1. Когато някоя стока е внасяна на територията на една от страните в такива увеличени количества и при такива условия, че да причинят или заплашват да причинят сериозна вреда на местните производители на подобни или пряко конкурентни стоки, Общността или Грузия, която от тях е засегната, могат да предприемат необходимите мерки в съответствие със следните условия и процедури.
2. Преди да се предприемат каквито и да са мерки, или в случаите, когато се прилага параграф 4, веднага щом като това е възможно, Общността или Грузия, която от тях е засегната в случая, предоставят на Съвета за сътрудничество цялата информация с оглед търсене на приемливо и за двете страни решение, както е посочено в част XI.
3. Ако, като резултат от проведените консултации, страните не постигнат споразумение в течение на 30 дни от датата, когато случаят е внесен в Съвета за сътрудничество за предприемане на действия за избягване на това положение, страната, която е поискала консултациите може да се чувства свободна да намали вноса на съответните стоки, до такава степен и за толкова време, колкото е необходимо за предотвратяване или възстановяване на вредите, или до приемането на други подходящи мерки.
4. При изключителни обстоятелства, когато закъснението би причинило вреди, които трудно ще се възстановят, страната може да предприеме мерки преди провеждането на консултациите, при условие, че консултациите ще се поискат веднага след предприемането на такова действие.
5. При определяне на мерките по този член, страните дават приоритет на тези мерки, които в най-малка степен нарушават постигнатото от това споразумение.
6. Този член не нарушава или засяга по никакъв начин вземанията, на която и да е от страните, от приложени антидъмпингови или компенсационни мерки по смисъла на член VI от Общото споразумение за митата и търговията (ГАТТ), Споразумението по приложение на член VI на ГАТТ, Споразумението по тълкуване и прилагане на членове VI, XVI и XXIII на ГАТТ или на съответното вътрешно законодателство.

Член 15

Страните се задължават да разгледат по-нататъшното усъвършенстване на разпоредбите на това споразумение относно търговията на стоки между тях, ако обстоятелствата позволяват това, включително и ситуацията възникнала след присъединяването на Грузия към Световната търговска организация. Съвета за сътрудничество може да отправя препоръки към страните за такива подобрения, които могат да влязат в сила, след тяхното приемане, в духа на договореното между двете страни в съгласие със съответните техни процедури.

Член 16

Това споразумение не изключва забраните или ограниченията за внос, износ или транзит на стоки, предприети на основата на обществения морал, обществения ред или обществената сигурност; защитата на здравето и живота на хората, животните или растенията; защитата на изчерпаеми природни ресурси; защитата на национални ценности с художествена, историческа или археологическа стойност или защитата на интелектуалната, индустриалната и търговската собственост или правилата, отнасящи се до златото и среброто. Такива забрани или ограничения обаче няма да представляват

средство за произволна дискриминация или прикрито ограничение на търговията между двете страни.

Член 17

Тази част не се прилага за търговията на текстилни продукти, попадаща под разпоредбите на глави 50 до 65 от Комбинираната номенклатура за стоките. Търговията с тези продукти се регулира от отделно споразумение, парафирано на 22 декември 1995 г. и временно прилагано до 1 януари 1996 г.

Член 18

1. Търговията със стоки, предмет на Договора за създаване на Европейската Общност за въглища и стомана се регулира от разпоредбите на тази част, с изключение на член 12.
2. Създава се контактна група за въглища и стомана, съставена от представители на Общността, от една страна, и представители на Грузия, от друга страна.

Контактната група ще обменя периодично информация за въпросите относно въглищата и стоманата, които са от интерес за двете страни.

Член 19

Търговията с ядрени материали ще се ръководи в съответствие с разпоредбите на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия. Ако е необходимо, търговията с ядрени материали ще бъде обект на разпоредбите на отделна споразумение, което ще се сключи между Европейската общност за атомна енергия и Грузия.

ЧАСТ IV РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО БИЗНЕСА И НИВЕСТИЦИИТЕ

ГЛАВА I УСЛОВИЯ НА ТРУД

Член 20

1. Ако не е уговорено друго в законите, условията и процедурите, които се прилагат във всяка една от държавите-членки, Общността и държавите-членки полагат усилия да гарантират, че третирането, предоставено на работници - грузински граждани, законно наети на територията на държава-членка, ще бъде свободно от каквато и да е дискриминация на основата на гражданство по отношение на условия за работа, заплащане или освобождаване в сравнение с нейните собствени граждани;
2. Ако не е уговорено друго в законите, условията и процедурите, които се прилагат в Грузия, Грузия гарантира, че третирането, предоставено на работници – граждани на Общността, законно наети на територията на Грузия, ще бъде свободно от каквато и да е дискриминация на основата на гражданство по отношение на условия за работа, заплащане или освобождаване в сравнение с нейните собствени граждани;

Член 21

Съветът за сътрудничество извършва проверки относно това, какви подобрения могат да се направят на условията на труд на хората, занимаващи се с бизнес, съвместими с международните задължения на страните, включително тези, които са залегнали в документа на Бонската конференцията за икономическо сътрудничество в рамките на Срещата за сигурност и сътрудничество в Европа (СССЕ).

Член 22

Съветът за сътрудничество дава препоръки за прилагане на членове 20 и 21.

ГЛАВА II УСЛОВИЯ ЗА УСТАНОВЯВАНЕ И ИЗВЪРШВАНЕ НА ДЕЙНОСТ НА ДРУЖЕСТВА

Член 23

1. Общността и нейните държави-членки ще предостави третиране, не по-малко благоприятно от това, което е договорено с трети страни за основаването на грузински дружества, както е посочено в член 25, буква (г).
2. Без да се нарушават уговорките, изброени в приложение IV, Общността и нейните държави-членки ще предоставят на филиалите на грузински дружества, установени на техни територии третиране, не по-малко благоприятно от това, което предоставя на дружествата на Общността, по отношение на извършване на тяхната дейност.
3. Общността и нейните държави-членки ще предостави на клоновете на грузински дружества, установени на техни територии третиране, което е не по-малко благоприятно от това, което предоставя на клоновете на дружествата на всяка трета страна, по отношение на извършване на тяхната дейност.
4. Без да се нарушават уговорките, изброени в приложение V, ако не е уговорено друго в условията, залегнали в него, Грузия предоставя третиране за установяване на дружества от Общността, както е определено в член 25, буква (г), не по-малко благоприятно от това, което е уговорено за грузинските дружества или за дружествата на всяка трета страна, което е по-добро, и предоставя третиране на филиалите и клоновете на дружества от Общността, установени на нейна територия, което е не по-малко благоприятно от това, което предоставя на своите дружествата и клоновете дружествата или на дружествата и клоновете дружествата на всяка трета страна, което е по-добро, по отношение на извършване на тяхната дейност.

Член 24

1. Без да накърнява разпоредбите на член 100, разпоредбите на член 23 не се прилагат относно въздушния транспорт, транспорта във вътрешни води, и морския транспорт.
2. Ако обаче, по отношение на дейностите, както е посочено по-долу, поети от корабни агенции за предоставяне на услуги чрез международния морски транспорт, включително дейности на комбинирания транспорт, от врата до врата, всяка Страна разрешава на дружествата на другата Страна да има търговско представителство на своя територия, под формата на филиал или клон, при

условията за установяване и извършване дейност, не по-малко благоприятни, от тези, които са уговорени за техните собствени дружества или за филиалите и клоновете на кампании на всяка трета страна, които са по-добрите, и това е в съответствие със законодателството и поднормативната уредба, които се прилагат от всяка страна.

3. Тази дейности включват, но не само:

а) Маркетинг и продажби на морски транспорт и съответните услуги чрез директен контакт с потребителите, по курса от издадената фактура, независимо дали тези услуги са извършени или предложени от самия доставчик на услуги или друг доставчик на услуги, с когото този, който предлага услугата е установил стабилни бизнес отношения;

б) Покупката и употребата, за собствена сметка или от името на техните клиенти (или повторната продажба на техните клиенти) на всякакви транспортни или свързани с тях услуги, включително вътрешните транспортни услуги от всякакъв вид, особено вътрешните водни пътища, сухопътната и железопътна мрежи, необходими за доставката на цялостна услуга.

в) Подготовка на документацията относно транспортните, митнически или други документи, които се отнасят до произхода или характера на транспортираните стоки;

г) Предоставяне на бизнес информация чрез всички средства, включително компютъризирани информационни системи или обмен на електронни сведения (предмет на ограничения, които не представляват дискриминация, засягащи телекомуникациите);

д) Създаване на всякакви бизнес спогодби, включително участие в капитала на дружества и назначаване на местни служители (или ако са наети чужди служители, ако е уговорено съобразно разпоредбите на това споразумение), в местни корабни дружества;

е) Действия от името на дружествата, между другото, чрез извикване на кораба или вземане на корабния товар, когато е необходимо.

Член 25

За целите на това споразумение:

а) „Дружество на общността” и „грузинска дружество” съответно означава дружество, създадено съгласно законите на държава-членка или съответно на Грузия, имащи регистрирано седалище, централно управление или основно място на стопанска дейност на територията на Общността или съответно на Грузия. Ако обаче дружеството, създадено в съответствие със законите на държава-членка или съответно на Грузия, имат само адрес на управление на територията на Общността или съответно на Грузия, тя трябва съответно да се счита за дружество на Общността или Грузия, ако нейните дейности са реално и продължително свързани с икономиката на една от държавите-членки или съответно на Грузия;

б) „Филиал” на дружество означава дружество, която е ефективно контролирана от първото дружество;

в) Клон” на дружество означава място за извършване на търговска дейност, което не е регистрирано като отделно юридическо лице и изглежда, че е постоянно разширение на учредително дружество, има управител и е съществено обезпечено да урежда сделки с трети страни, така че последните, въпреки знанието, че ако е необходимо има правна връзка с учредителното дружество, то лицето, което

управлява клона извън страната, не трябва пряко да работи с учредителната фирма, но може да извършва сделки като представлява разширението.

г) „Установяване” означава правото на дружества на Общността и Грузия, както е посочено в буква а) да предприемат и осъществяват стопански дейности чрез учредяване и ръководене на филиали и клонове и агенции;

с“извършване на дейност” означава упражняване на стопанска дейност;

д) „Стопански дейности” означава дейности от промишлен характер, дейности от търговски характер, дейности на занаятчий и упражняващи свободни професии.

По отношение на международния морски транспорт, включително комбинираните действия от врата до врата, от разпоредбите на този раздел и на раздел III от тази част се ползват също гражданин или корабно дружество на държава-членки или на Грузия, съответно установени извън Общността или Грузия, и контролирани от граждани на държава-членка или съответно от грузински граждани, ако техните съдове са регистрирани в държава-членка или съответно в Грузия, в съответствие с техните законодателства

Член 26

1. Независимо от разпоредбите на това споразумение, всяка страна може да предприеме мерки, продиктувани от разумни съображения, включително за осигуряване закрила на инвеститорите, вложителите, притежателите на полици или лицата, притежаващи права, или за осигуряване на целостта или стабилността на финансовата система. Когато тези мерки не съответстват на разпоредбите на това споразумение, те не се използват като средство за отхвърляне на задълженията на Страната по това споразумение.
2. Нищо в това споразумение не трябва да се тълкува като задължение на Страната да разкрива информация относно сделките и сметките на отделните клиенти или каквато и да е поверителна информация или информация, притежавана от юридическите лица.
3. За целите на това споразумение „финансови услуги” означава действията, посочени в приложение III.

Член 27

Разпоредбите на това споразумение не засягат прилагането от всяка страна на всякакви мерки, необходими да предотвратят заобикалянето на мерките, въведени от нея относно достъпа на трета страна до нейния пазар, посредством разпоредбите на това споразумение.

Член 28

1. Независимо от разпоредбите на глава I на тази част дружествата от Общността или Грузия, установени на територията съответно на Общността или Грузия, имат правото в съответствие със законодателството, действащо в страната на установяване, да назначават, те или чрез техен филиал или клон, съответно на територията на Грузия или Общността, служители, които са граждани на държава-членка на Общността, и съответно на Грузия, при условие, че тези служители са ключов персонал съгласно параграф 2 на този член и че те се назначават изключително от такива дружества или от

техни клонове. Разрешенията за пребиваване и работа на тези служители ще обхващат само периода на посоченото назначаване.

2. Ключов персонал на споменатите по-горе дружества, наричани по-долу „организации”, са “вътрешно-корпоративни служители” както са определени в буква в), при условие че организацията е юридическо лице и че посочените служители са били наети от нея или са били нейни партньори (различни от акционерите) за период от поне една година, предшестваща непосредствено това преместване:

а) висши служители на организацията, които предимно ръководят управлението на организацията, получават общи указания или са под надзора основно на съвета на директорите или акционерите на дружеството или техни подобни, включително:

- които ръководят организацията или отдел, или поделение на организацията;
- които наблюдават и контролират работата на други служители, изпълняващи контролни и ръководни длъжности;
- които са упълномощени лично да назначават или освобождават, или да препоръчват назначаване, освобождаване или други кадрови действия;

б) лица, назначени от организацията, които имат високи или особени знания от съществено значение за обслужването, изследователското оборудване, техниката или управлението на организацията. Оценяването на тази познания може да окаже влияние, отделно от особените знания, необходими по установяването, върху високото ниво на квалификация, отнасящи се до вида работа или професия, изискващи специфични технически знания, включително представители на професии, лица с официално призната квалификация.

в) “вътрешно-корпоративен служител” е физическо лице, работещо в организацията на територията на Страната, и което временно прехвърлено във връзка с упражняване на икономическите дейности на територията на другата Страна; съответната организация трябва да има място на управление на територията на Страната и прехвърлянето да стане към филиал или клон на тази организация, ефективно извършвайки същите икономически дейности на територията на другата Страна.

Член 29

1. Страните ще положат най-големи усилия за да се избегне предприемането на мерки или действия, които да поставят условия за установяване и извършване на дейност на всякакви други дружества, чрез които се въвеждат повече ограничения от съществуващите в деня предхождащ датата на подписване на това споразумение.
2. Разпоредбите на този член не накърняват, тези на член 37; случаите, които се засягат от този член 37, се регулират само от неговите разпоредби, като се изключат всички други.
3. Действайки в духа на партньорство и сътрудничество и в светлината на разпоредбите на член 43, Правителството на Грузия информира Общността за намеренията си да представи нова законодателство или да приеме нови правила, които могат да създадат условия за установяването или извършването на дейност в Грузия на филиали или клонове на дружества от Общността, чрез които се въвеждат ограничения, различни от ситуацията, която е съществувала в деня, предшестващ датата на подписване на това споразумение. Общността може да поиска Грузия да предостави законопроектите или правилата и да проведе консултации относно тях.
4. Когато ново законодателство или правила, биха имали като резултат създаването на условия за извършване на дейност на филиал или клон на дружество на Общността, установени в Грузия, чрез които се въвеждат ограничения, различни от ситуацията, която е съществувала в деня,

предшестващ датата на подписване на това споразумение, такова ново законодателство или правила не се прилагат за период от три години, следващ влизането в сила на съответния нормативен акт, за тези филиали и клонове, които вече са били установени в Грузия по времето, когато съответния нормативен акт е влязъл в сила.

ГЛАВА III ПРЕДОСТАВЯНЕ НА УСЛУГИ МЕЖДУ ОБЩНОСТТА И ГРУЗИЯ

Член 30

1. Страните поемат задължението в съответствие с разпоредбите на тази глава и да предприемат необходимите стъпки, с които прогресивно да позволят предоставяне на услуги от дружества на Общността или Грузия, установени в която и да е от страните, различна от тази, на която е гражданин лицето, за което са предназначени услугите, вземайки предвид развитието на секторите на услугите в страните.
2. Съветът за партньорство предоставя необходимите препоръки за прилагане разпоредбите на параграф 1 от този член.

Член 31

Страните си сътрудничат с цел развитие на пазарно-ориентиран сектор на услугите в Грузия.

Член 32

1. По отношение на международния морски транспорт - страните по споразумението поемат задължението да прилагат ефективно принципите на неограничен достъп до международния морски пазар и транспорт, на търговска основа:
 - а) горната разпоредба не изключва правата и задълженията, произтичащи от Кодекса на ООН за конферентните морски линии, които се прилагат от едната или другата от Страните по това споразумение. Неконферентните превозвачи са свободни да се конкурират с конферентните, доколкото се придържат към принципите на лоялната конкуренция на търговска основа;
 - б) страните по споразумението потвърждават своята привързаност към свободната конкуренция като основна черта на търговията с течни и твърди насипни товари.
2. Прилагайки принципите от параграф 1, страните по споразумението:
 - а) при влизане в сила на това споразумение, няма да прилагат карго разпределителни договорености от двустранни споразумения между държавите-членки на Общността и бившия Съветски съюз;
 - б) няма да въвеждат карго разпределителни клаузи в бъдещи двустранни споразумения с трети страни освен при изключителните обстоятелства, когато маршрутни транспортни морски дружества от едната или другата от страните по споразумението, иначе не биха имали ефективна възможност да осъществяват търговия от и за споменатата трета страна;
 - в) забраняват карго разпределителни договорености в бъдещи двустранни споразумения, отнасящи се до търговия с твърди и течни насипни товари;
 - г) премахват при влизане в сила на това споразумение всички едностранни мерки, административни, технически и други пречки, които биха имали ограничителен или

дискриминационен ефект върху свободното предоставяне на услуги в международния морски транспорт.

3. Всяка Страна ще предостави, между другото, третиране не по-малко благоприятно, за корабите, които се ръководят от граждани или дружества на другата Страна, от това което е договорено за корабите на самата Страна, по отношение на достъпа до пристанищата, които са отворени за международна търговия, използването на инфраструктурата и допълнителните морски услуги на пристанищата, така също и относно митата и таксите, митническите съоръжения и престоя на корабите в пристанищата и съоръженията за товарене и разтоварване.
4. Гражданите и дружествата на Общността, които извършват международни морски транспортни услуги са свободни да извършват международни речно-морски услуги във вътрешните води на Грузия и обратно.

Член 33

С оглед осигуряване на координирано развитие на транспорта между Страните по споразумението, пригодени към техните взаимни търговски нужди, условията за взаимен пазарен достъп до железопътен и сухопътен транспорт и транспорта във вътрешни води, и ако е приложимо, във въздушния транспорт, се уреждат чрез специални транспортни споразумения, които ще бъдат договорени между страните след влизане в сила на това споразумение.

ГЛАВА IV ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 34

1. Разпоредбите на тази част се прилагат, ако не е уговорено друго, с ограниченията, приети на основата на обществения морал, обществената сигурност и защитата на здравето и живота на хората.
2. Те не се прилагат за дейности, които на територията на която и да е от страните, са свързани, дори от време на време, с осъществяване на официални правомощия.

Член 35

За целите на тази част, нищо от това споразумение няма да попречи на страните да прилагат своите закони и подзаконови актове, отнасящи се до влизане, престой, работа, условия на труд и установяване от физически лица и предоставяне на услуги при условие, че в този случай те не ги прилагат по начин, обезсилващ или нарушаващ ползите, произтичащи за всяка от Страните от условията на някоя конкретна разпоредба на споразумението. Тази разпоредба не изключва прилагането на член 34.

Член 36

Дружества, които се ръководят или са обща собственост изключително на дружества от Грузия и Общността се ползват също от разпоредбите на глави II, III и IV.

Член 37

Третирането, предоставено от която е да е от двете страни към другата, един ден предхождащ месеца преди датата на влизане в сила на съответните задължения от Общото споразумение за митата и търговията (ГАТТ), по отношение на секторите и мерките, които са включени в ГАТТ, не могат в никакви случаи да бъдат по-благоприятни, от това което е уговорено с такава първа страна според разпоредбите на ГАТТ и това е във връзка с всички сектори на услуги, под-сектори и начини за доставка на услугата.

Член 38

За целите на глави II, III и IV не трябва да се взема предвид третирането от Общността, нейните държави-членки или Грузия съобразено с ангажиментите навлезли с икономическите интеграционни споразумения в съответствие с принципите на член 5 от ГАТТ.

Член 39

1. Най-доброто отношение в полза на страната, предоставено в съответствие с разпоредбите на тази част не се прилагат за данъчните облекчения, които страните са предоставили или имат желание да предоставят за в бъдеще на основата на споразумения за избягване на двойното данъчно облагане или други данъчни споразумения.
2. Нищо в тази част не трябва да се тълкува като забрана за приемане или прилагане от страните на всякакви мерки, целящи предотвратяване избягването или отмяна на данъци съгласно данъчните разпоредби на споразумения за избягване на двойното данъчно облагане или други данъчни споразумения или друго вътрешно финансово законодателство.
3. Нищо в тази част не трябва да се тълкува като забрана за държавите-членки или Грузия да поставят разграничение, при прилагането на съответните разпоредби от нейното вътрешно финансово законодателство, между данъкоплатците, които се различават от посочения случай, по-специално що се отнася до тяхното място на раждане.

Член 40

Без да се накърнява член 28, разпоредбите на глави II, III и IV не се тълкуват като предоставящи права на:

- Граждани на държавите-членки или съответно на Грузия да влизат или пребивават на територията на Грузия или съответно на Общността в каквото и да е качество, и по специално на притежатели на акции или партньори в едно дружество или неин ръководител или служител или доставчик или получател на услуги;
- Филиали и клонове, установени в Общността на грузински дружества да назначават или да бъдат назначавани на територията на Общността граждани на Грузия;
- Филиали и клонове, установени в Грузия на дружества от Общността да назначават или да бъдат назначавани на територията на Грузия граждани на държавите-членки;

- Дружества на Грузия или филиали и клонове на грузински дружества, установени в Общността да предоставят на грузински граждани да работят за или под наблюдението на други лица на временни трудови договори;
- Дружества на Общността или филиали и клонове на дружества от Общността, установени в Грузия да предоставят на граждани на държавите-членки да работят за или под наблюдението на други лица на временни трудови договори;

ГЛАВА V ТЕКУЩИ ПЛАЩАНИЯ И ДВИЖЕНИЕ НА КАПИТАЛИ

Член 40

1. Страните се задължават да разрешават всякакви текущи плащания в свободно конвертируема валута между Общността и Грузия, що се отнасят до движението на стоки, услуги или хора, в съответствие с това споразумение.
2. По отношение на сделките по капиталовите операции на платежния баланс от влизане в сила на това споразумение, държавите-членки и Грузия съответно ще осигурят свободното движение на капитали, свързани с преки инвестиции, направени от дружества, създадени в съответствие със законодателството на страната-домакин, и инвестиции, направени в съответствие с разпоредбите на глава II, и при ликвидация или репатриране на тези инвестиции и на произтичащите от тях печалби.
3. Независимо от горната разпоредба или разпоредбата на параграф 5, от влизане в сила на това споразумение, няма да се въвеждат каквито и да било нови валутни ограничения по движението на капитали и по текущите плащания, свързани с тях, между граждани на Общността и Грузия и съществуващите разпоредби няма да стават по-ограничени.
4. Страните по споразумението ще провеждат консултации с оглед улесняване движението на капитали, различни от тези, които са посочени в параграф 2, между Общността и Грузия с цел да насърчава постигането целите на това споразумение.
5. По отношение на разпоредбите на този член до въвеждането на пълна конвертируемост на грузинската валута, по смисъла на член VIII на Международния валутен фонд (МВФ), Грузия може при изключителни обстоятелства да прилага валутни ограничения, свързани с предоставяне или получаване на кратко- и средносрочни кредити дотолкова, доколкото подобни ограничения са наложени на Грузия за предоставяне на подобни кредити и са допустими в съответствие със статута на Грузия в МВФ. Грузия ще прилага тези ограничения по недискриминационен начин. Същите ще се прилагат по такъв начин, че най-малко да разстройват действието на това споразумение. Грузия ще информира Съвета за сътрудничество своевременно за въвеждането на такива мерки и за каквито и да било промени по тях.
6. Независимо от параграфи 1 и 2, когато, при изключителни обстоятелства, движението на капитали между Общността и Грузия, причинява, или представлява опасност да причинят сериозни затруднения за прилагането на валутната и паричната политика на Общността и Грузия, Общността и съответно Грузия, могат да предприемат предпазни мерки относно движението на капитали между Общността и Грузия за период от време не превишаващ шест месеца, ако такива мерки са стриктно необходими.

ЧАСТ IV

ЗАЩИТА НА ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА, ИНДУСТРИАЛНАТА И ТЪРГОВСКАТА СОБСТВЕНОСТ

Член 42

1. Съгласно разпоредбите на това споразумение и приложение II, Грузия продължава да подобрява защитата на правото на интелектуалната, индустриалната и търговската собственост с цел, в края на петата година от влизането в сила на това споразумение, да осигури ниво на защита, подобно на това, което съществува в Общността, включително ефективни средства за прилагането на тези права.
2. В края на петата година от влизането в сила на това споразумение, Грузия ще се присъедини към многостранни конвенции относно правото на интелектуалната, индустриалната и търговската собственост, посочени в параграф 1 от приложение II, по което държавите-членки са страни или които, *de facto*, се прилагат от държавите-членки съобразно съответните разпоредби, съдържащи се в тази конвенция.

ЧАСТ V СБЛИЖАВАНЕ НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТА

Член 43

1. Страните признават, че важно условие за укрепване икономическите връзки между Грузия и Общността е сближаването на съществуващото и бъдещото законодателство на Грузия с това на Общността. Грузия полага всички усилия за осигуряване постепенно съответствие на своето законодателство с това на общността.
2. Сближаването на законодателството обхваща по-специално следните области: търговско законодателство, митническо законодателство, банково законодателство, фирмено счетоводство и данъци, интелектуална собственост, защита на работниците на работното им място, финансови услуги, конкурентно право, процедури за обществени поръчки, защита на здравето и живота на хора, животни и растения, околната среда, защита на потребителя, косвени данъци, технически правила и стандарти, ядрено законодателство и регулирането му, транспорт.
3. Общността предоставя на Грузия техническа помощ за прилагането на тези мерки, която може да включва между другото:
 - обмяна на експерти;
 - предоставяне на своевременна информация, особено за съответно законодателство;
 - организиране на семинари;
 - дейности, свързани с обучение;
 - помощ за превеждане на законодателство на общността
 -

Член 44

1. В допълнение на член 43, Общността ще осигури на Грузия техническа помощ относно създаването и прилагането на законодателство в областта на конкуренцията, и по-специално това, което се отнася до:

- споразумения и обединения по поети задължения и съгласувани практики, които могат да повлияят върху предотвратяването, ограничаването и изопачаването на конкуренцията,
 - злоупотреба чрез поемане на задължения на доминираща позиция на пазара,
 - държавни помощи, които влияят върху изопачената конкуренция,
 - държавен монопол с търговски характер,
 - обществени задължения и задължения със специални или изключителни права,
 - контрол и наблюдаване на прилагането на законите на конкуренцията и средствата, с които се гарантира спазването им.
2. Страните се съгласяват, на основата на взаимно съгласие, да осъществят проверка на начините, чрез които се прилагат съответните правила на конкуренцията, в случаите когато търговията между тях е засегната.

ЧАСТ VI ИКОНОМИЧЕСКО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 45

1. Общността и Грузия изграждат икономическо сътрудничество, целящо да подпомогне процеса на икономическа реформа и възстановяване и устойчиво развитие на Грузия. Това сътрудничество укрепва съществуващите икономически връзки на възможно най-широка основа за благо и на двете страни.
2. Изработват се програми и други мерки, които да доведат до икономическото и социалното развитие на Грузия и реструктуриране на икономическата и търговската системи в Грузия и да се ръководят от принципа на устойчивото развитие и изискванията на хармоничното социално развитие. Съображенията относно защитата на околната среда са изцяло заложиени.
3. С тази цел сътрудничеството следва да се съсредоточи в частност върху политиката и мерки, свързани с икономическото и социалното развитие, промишлеността (включително приватизация, инвестиции и развитие на финансовите услуги), селското стопанство и аграрно-промишления сектор, енергетиката, транспорта, туризма, защита на околната среда, регионалното развитие и паричната политика.
4. Специално внимание се отделя на мерките, които могат да стимулират сътрудничеството между Независимите страни от Задкавказкия регион и други съседни държави, с оглед хармонично развитие на региона.
5. При необходимост, икономическото сътрудничество и другите форми на сътрудничество, уредени в това споразумение, могат да се подпомогнат с техническа подкрепа от Общността, като се вземат предвид Регулацията на Съвета на Европа, която се прилага в Общността за оказване на технически помощ на Независимите страни, договорените в показателна програма приоритети относно оказване на технически помощ на Грузия и създадена с тях координация и процедури за прилагане.

Член 46

Сътрудничество в областта на търговията със стоки и услуги

Страните ще си сътрудничат с оглед гарантиране на това, че грузинската международна търговия се води в съответствие с правилата на Световната търговска организация.

Такова сътрудничество включва определени въпроси директно свързани с облекчаването на търговията, включително:

- Определяне на политика на търговия и въпроси, свързани с търговията, включително плащания и клирингови механизми;
- Изготвяне на съответното законодателство;
- Сътрудничество при подготовката на Грузия за възможно присъединяване към СТО.

Член 47

Сътрудничество в областта на промишлеността

1. Сътрудничеството ще цели да стимулира по-специално:
 - Развитие на бизнес връзките между икономическите субекти от двете страни;
 - участието от страна на Общността в усилията на Грузия да модернизира и реструктурира промишлеността;
 - подобряване на управленски знания;
 - развитие на подходящи правила и практика за търговия;
 - опазването на околната среда;
 - конверсията на отбранителната промишленост;
2. Разпоредбите на този член не засягат налаганите от Общността правила относно конкуренция, приложими за поетите задължения.

Член 48

Строителството

Страните си сътрудничат в областта на строителната индустрия.

Това сътрудничество, между другото, цели модернизация и реструктуриране на строителния сектор в Грузия, съгласно принципите на пазарната икономика и надлежно взимайки предвид съответните аспекти на здравеопазването, безопасността и околната среда.

Член 49

Насърчаване и защита на инвестициите

1. Като се имат предвид нарастващите правомощия и компетенции на Общността и държавите-членки, сътрудничеството ще има за цел да поддържа един благоприятен климат за частните инвестиции, местни и чуждестранни, особено чрез създаването на по-добри условия за тяхната защита, трансфера на капитали и обмяната на информация за относно инвестиционните възможности.
2. По-специално целите на сътрудничеството са:
 - сключването, където е целесъобразно, от държавите-членки и Грузия на споразумения за насърчаване и защита на инвестициите;
 - сключването, където е целесъобразно, на споразумения между държавите-членки и Грузия за избягване на двойното данъчно облагане;
 - създаване на благоприятни условия за привличане на чуждестранни инвестиции за грузинската икономика;

- създаване на стабилно и адекватно законодателство и на условия в областта на бизнеса и размяната на информация относно законите, подзаконовите актове и административната практика в областта на инвестициите;
- обмяната на информация за относно инвестиционните възможности, между другото, под формата на търговски панаири, изложби, седмици на търговията и други събития;

Член 50

Обществени поръчки

Страните си сътрудничат за развиването на условия за отворени и конкурентноспособни процедури за сключване на договори за стоки и услуги и по-специално чрез провеждане на търгове.

Член 51

Аграрни и промишлени стандарти и оценка на съответствието

1. Сътрудничеството между страните допринася за поддържане на международно договорените принципи, критерии и насоки в областта на процедурите по стандартизацията и оценката на съответствието.

2. С тази цел сътрудничеството е насочено към проекти за оказване на техническа помощ, които:

- насърчават съответното сътрудничество в организацията и специалните инструкции в тези области;
- насърчават използването на технически регламенти на Общността и прилагането на европейските стандарти и процедури за оценка на съответствието;
- разрешаване размяната на опит и технологична и методологична информация в областта на качествения контрол.

Член 52

Минна индустрия и суровини

1. Страните целят увеличаване на инвестициите и търговията в минната индустрия и със суровини.
2. Сътрудничеството е насочено по-специално в следните области:
 - Обмяна на информация за развитието на минния сектор и не-цветните метали;
 - Създаване на правна рамка за сътрудничество;
 - Търговски въпроси;
 - Приемане и прилагане на законодателството в областта на околната среда;
 - Обучение;
 - Безопасност в минната индустрия;

Член 53

Сътрудничество в областта на науката и технологиите

1. Страните насърчават сътрудничеството в изследователската дейност и технологичното развитие на основата на взаимни изгоди и вземайки предвид наличността на ресурси, адекватен достъп до съответните техни

програми и независимо от съответните нива на ефективна защита на правото на интелектуална, индустриална и търговска собственост.

2. Сътрудничество в областта на науката и технологиите отделя специално внимание на следното:
 - размяна на научна и технологична информация;
 - съвместни изследователски и развойни дейности;
 - обучение и програми за размяна на научни работници и специалисти от двете страни;

Когато това сътрудничество, е под формата на дейности, включващи обучения и/или квалификация, то трябва да се извършва в съответствие с разпоредбите на член 54.

Страните, въз основа на взаимно споразумение, могат да се обвържат и с други форми на сътрудничество в областта на науката и технологиите.

Извършвайки такива дейности на сътрудничество, специално внимание трябва да се отдели на повторното използване на учени, инженери, изследователи и технически експерти, които са участвали в откриването и/или производството на оръжия за масово унищожаване.

3. Сътрудничеството, което се урежда от този член, се прилага съгласно особените ангажименти, които трябва да се договорят и сключат в съответствие с процедурите, приети от всяка страна и които, между другото, представляват подходящи разпоредби за ефективна защита на правото на интелектуална, индустриална и търговска собственост.

Член 54

Образование и квалификация

1. Страните си сътрудничат с цел повишаване равнището на общото образование и професионалната квалификация в Грузия както в държавния, така и в частния сектор.
2. Сътрудничеството се съсредоточава по-конкретно в следните области:
 - актуализиране на системата на висшето образование и квалификация в Грузия, включително системата за признаване на периодите на обучение и дипломите;
 - подготовка на ръководители от държавния и частния сектор и старши административни служители, особено в приоритетни области, които ще бъдат определени впоследствие;
 - сътрудничество между университети, сътрудничество между университети и фирми;
 - мобилност на учителите, завършилите образованието си, администратори, млади учени и изследователи, и млади хора;
 - насърчаване преподаването в областта на Европейските науки в рамките на съответните институции;
 - преподаване езиците на Общността;
 - следдипломна подготовка за преводачи, по време на конференции и др.;
 - подготовка на журналисти;
 - подготовка на обучители;

4. Възможното участие на една от страните в съответните програми в областта на обучението и квалификацията на другата страна, отчита съответните нейни процедури и когато е целесъобразно, след това ще се създадат институционалните рамки и плановете за сътрудничество, основавайки се на участието на Грузия в програмата на Общността ТЕМПУС.

Член 55

Селско стопанство и аграрно-промишлен сектор

Сътрудничеството в тази област има за своя цел да следва аграрната реформа, модернизацията, реструктурирането и приватизацията на селското стопанство и аграрно-промишления сектор в Грузия, развитието на вътрешния и външен пазар на продукти от Грузия, при условия, които гарантират защита на околната среда, като се вземе предвид необходимостта от подобряване обезопасяването на храните, както и развитието на агро-бизнеса, производството и разпространението на аграрно-промишлени продукти. Страните също така целят постепенно сближаване на грузинските стандарти към техническите изисквания на Общността относно индустриалните и агро-промишлени хранителни продукти, включително ветеринарни и фито-санитарни стандарти.

Член 56

Енергетика

1. Сътрудничеството се осъществява съобразно принципите на пазарната икономика и на Европейската енергийна харта като се има предвид Договора за енергийната харта и Протокола за енергийната ефективност и съответните аспекти на околната среда, с цел да се положат основите на прогресивната интеграция на енергийните пазари в Европа.
2. Сътрудничеството ще включва, техническа помощ в следните области:
 - формулиране и развитие на енергийната политика;
 - подобряване управлението и правилата в енергийния сектор съгласно пазарната икономика;
 - подобряване на енергоснабдяването, включително сигурност при снабдяването по начин, по който се държи сметка за икономиката на страната и околната среда;
 - насърчаване икономии и ефективното използване на енергията и прилагането на Протокола за енергийната ефективност и съответните аспекти на околната среда към енергийната харта;
 - модернизиране на енергийните инфраструктури;
 - подобряване енергийните технологии за снабдяване и крайното потребление на различните видове енергия;
 - управление и техническо обучение в енергийния сектор;
 - транспорт и транзит на енергийни материали и продукти;
 - въвеждане на редица институционални, законодателни, финансови и други условия, необходими за насърчаване увеличаването на търговията с енергия и инвестирането;
 - развитие на водоелектрическите и други възстановяеми енергийни ресурси;
3. Страните представят съответната информация относно инвестиционните проекти в енергийния сектор, и по-специално относно конструкцията и подновяването на нефтените и газови тръбопроводи или другите начини за транспортиране на енергийни продукти. Те си сътрудничат с оглед

прилагането, колкото е възможно по-ефикасно, на разпоредбите на Раздел IV и член 49 по отношение на инвестициите в енергийния сектор.

Член 57 **Околна среда**

1. Като има предвид Европейската Енергийна харта и Декларацията от Конференцията в Люцерн през 1993 г. и предвид Договора за Енергийната харта, и особено член 19, и Протокола за енергийната ефективност и съответните аспекти на околната среда на Енергийната харта, Страните ще развият и засилват сътрудничеството си в областта на опазването на околната среда и човешкото здраве.

2. Сътрудничеството цели борба с влошаване качеството на околната среда и по-специално:

- ефективното следене на равнищата на замърсяване и оценка на околната среда; системите за информация за състоянието на околната среда;
- борбата срещу местното, регионалното и трансграничното замърсяване на въздуха и водите;
- екологично възстановяване;
- устойчивото, ефикасно и екологично ефективно производство и използване на енергията;
- обезопасяване на промишлени предприятия;
- класифицирането и безопасното използване на химикалите;
- качеството на водите;
- намаляване количеството, рециклиране и обезопасяване на отпадъците, прилагане на Базелската конвенция;
- влиянието на селското стопанство върху околната среда; ерозията на почвите и замърсяването с химикали;
- опазването горите;
- запазване на био-разнообразието, защитените територии и устойчивото използване и управление на биологичните ресурси;
- планирането на ползването на земята, включително строителното и градоустройственото планиране;
- глобалното изменение в климата;
- образованието и разпространяването на знания за околната среда;
- техническо сътрудничество при възстановяване на зоните, засегнати от радиация и при решаване на съответните здравословни и социални проблеми;
- прилагане на Европейската Конвенция за оценка въздействието върху околната среда в трансграничен аспект.

3. Сътрудничеството се осъществява по-специално чрез:

- планиране при аварии и други спешни ситуации;
- размяна на информация и експерти, включително информация и експерти, свързани с трансфера на чисти технологии и безопасността и екологично съобразното използване на биотехнологиите;
- съвместни изследвания;
- подобряване на законодателствата по стандартите на Общността;
- програми за обучение и институционално укрепване в областта на околната среда;

- сътрудничество на регионално равнище, в това число в рамките на Европейската агенция по околната среда и на международно равнище;
- разработване на стратегии, в частност що се отнася до глобалните и климатичните проблеми и също така с оглед постигане на устойчиво развитие;
- изследване на влиянията върху околната среда;

Член 58

Транспорт

Страните развиват и засилват своето сътрудничество в областта на транспорта.

Сътрудничеството, между другото, цели да се реструктурират и модернизират транспортните системи и мрежи в Грузия, и да се развие и гарантира, когато е необходимо, съвместимостта на транспортните системи, с условие да се постигне глобална транспортна система. Специално внимание следва да се обърне на традиционните комуникационни връзки между Независимите държави в Закавказкия регион и с другите съседни страни.

Сътрудничеството включва, между другото:

- модернизация на управлението и експлоатацията на пътния транспорт, железопътната мрежа, пристанищата и летищата;
- модернизация и развитие на железопътната, речната, шосейната, пристанищна и летищна инфраструктура, включително модернизация на по важните пътища от взаимен интерес и трансевропейските връзки на горепосочените видове, и по-специално на тези, които се отнасят до проекта „Трасека“;
- насърчаване и развитие мултимодалния транспорт;
- насърчаване на съвместни технически и изследователски програми;
- изработване на законодателна и институционална рамка за развитие и прилагане на политиката, включително приватизацията на транспортния сектор.

Член 59

Далекосъобщения и пощенски услуги

Съобразно техните правомощия и компетенции, страните ще разширяват и засилват сътрудничеството в тази област и за целта ще предприемат по-специално следните действия:

- създаването на политики и насоки за развитие в областта на далекосъобщенията и пощенските услуги;
- създаване на принципи на политиката за тарифите и маркетинг в областта на далекосъобщенията и пощенските услуги;
- осъществяване на трансфер на технологии и ноу-хау, включително европейските технически стандарти и системи за сертификация;
- насърчаване разработването на проекти в областта на далекосъобщенията и пощенските услуги и привличане на инвестиции;
- повишаване ефективността и качеството на далекосъобщенията и пощенските услуги, сред другите, чрез либерализация на дейностите в под-секторите;
- съвременно прилагане на далекосъобщенията, особено в областта на преноса на електронни запаси;

- управление на далекосъобщителни мрежа и тяхната оптимизация;
- подходяща законодателна основа за регламентиране на далекосъобщенията и пощенските услуги и за използване на радиочестотния спектър;
- обучение в областта на далекосъобщенията и пощенските услуги за действия в пазарни условия.

Член 60

Финансови услуги

Сътрудничеството, по-специално цели подпомагане включването на Грузия в универсално приети системи на взаимно разплащане. Сътрудничеството ще се съсредоточи върху:

- развитие на финансовите и банковите услуги, развитието на общия пазар на кредитни ресурси, включването на Грузия в универсално приети системи на взаимно разплащане;
- развитие на фискалната система и нейните институции в Грузия, обмяна на опит и обучение на персонала;
- развитие на услугите в областта на застраховането, които биха могли, между другото, да създадат благоприятна рамка за участието на дружествата от Общността в създаването на съвместни предприятия в областта на застраховането в Грузия, както и развитие на застраховка за износен кредит.

Това сътрудничество, по-специално подпомага за насърчаване развитието на отношенията между Грузия и държавите-членки във сектора на финансовите услуги.

Член 61

Регионално развитие

1. Страните засилват сътрудничеството помежду си по регионалното развитие и планирането на ползването на земята.
2. С тази цел, страните насърчават размяната на информация от националните, регионалните и местните власти по регионалната политика и политиката в областта на планирането на ползването на земя и относно начините за формулирането на такава политика, като се отдели специално внимание на развитието на райони, намиращи се в неблагоприятно положение.

Те също насърчават преките контакти между съответните региони и обществени организации, отговорни за планиране на регионалното развитие с цел, между другото, размяната на методи и начини за насърчаване на регионалното развитие.

Член 62

Сътрудничество в социалната област

1. По отношение на опазването на здравето и на безопасността на труда страните развиват сътрудничество помежду си с цел подобряване равнището на защита на здравето и безопасността на труда на работниците.

Сътрудничеството обхваща по-специално следното:

- Обучение и квалификация относно въпросите по опазване на здравето като се отдаде специално внимание на дейностите в секторите с висок риск;

- Развитие и насърчаване превантивните мерки в борбата с болестите и други болестни състояния, свързани с осъществяването на трудова дейност;
- Предотвратяване на основните рискове от аварии и управление на отровните химикали;
- Изследвания за развитие на основната база по отношение на условията на труд и безопасността и сигурността на работниците.

2. По отношение на заетостта, сътрудничеството между страните се съсредоточава по-специално върху техническа помощ относно:

- оптимизиране пазара на труда;
- модернизиране намирането на работа и консултантски услуги;
- планиране и управление на програми за реструктуриране;
- насърчаване развитието на заетостта по места;
- обмяна на информация относно програмите за гъвкава заетост, включително тези, които стимулират заетостта и насърчават предприемачеството.

3. Страните обръщат специално внимание на сътрудничеството в сферата на социалното осигуряване което, между другото, включва сътрудничество при планирането и прилагането на реформи в областта на социално осигуряване в Грузия.

Тези реформи целят развитие на методите за защита, присъщи на пазарните икономики в Грузия и обхващат всички форми на социално осигуряване.

Член 63 **Туризъм**

Страните засилват и развиват сътрудничеството помежду си, което включва:

- улесняването на туристическата индустрия;
- засилване потока на информация;
- трансфер на ноу-хау;
- проучване възможностите за съвместни инициативи;
- сътрудничество между административните органи в сферата на туризма;
- обучение с цел развитие на туризма;

Член 64 **Малки и средни предприятия**

1. Страните целят да развиват и укрепват малките и средните предприятия и техните сдружения, и сътрудничеството между малките и средните предприятия от Общността и Грузия.

2. Сътрудничеството включва осигуряване на техническа помощ, и по-специално в следните области:

- Определяне на законодателна рамка за малките и средните предприятия
- създаване на необходимата инфраструктура (агенция за подпомагане на малките и средните предприятия, комуникации, помощ при създаването на фонд за малките и средните предприятия);
- развитие на технологичните паркове.

Член 65

Информация и комуникация

Страните поддържат развитието на модерни методи за управление на информацията, включително медиите, и стимулират ефективната взаимна размяна на информация. Приоритет ще се дава на програмите, насочени към осигуряване на широката публика с основна информация за Общността и Грузия, включваща, където е възможно достъп до базите данни по отношение на правото на интелектуална собственост.

Член 66

Защита на потребителите

Страните осигуряват близко сътрудничество с цел да постигнат пълна съвместимост между системите за защита на потребителите в Грузия и в Общността. Това сътрудничеството може да включва размяна на информация относно законодателството и институционалната реформа, създаване на постоянни системи за взаимна размяна на информация относно опасните продукти, подобряване предоставяне на информация на потребителите особено що се отнася до цените, характеристиките на предлаганите продукти и услуги, подобряване обмяната на опит между представителите на интересите на потребителите, и увеличаване на съвместимостта на политиките за защита на потребителите, и организирането на семинари и модули на обучения.

Член 67

Митници

1. Целта на сътрудничеството е да се гарантира изпълнението на всички разпоредби, предвидени за приемане във връзка с търговията и лоялната търговия, и да се постигне сближаването на митническата система на Грузия с тази на Общността.
2. Сътрудничеството включва в частност следното:
 - размяна на информация;
 - подобряване методите на работа;
 - въвеждането на Комбинираната митническа номенклатура и на единния административен документ от страна на Грузия;
 - свързване на транзитните системи на Общността и Грузия;
 - опростяване на инспекциите и формалностите по отношение на превоза на стоки;
 - помощ за въвеждането на съвременни системи за митническа информация;
 - организация на семинари и учебни сесии.

Техническата помощ се осигурява, когато е целесъобразно.

3. Без да накърнява по-нататъшното сътрудничество, предвидено в това споразумение, и в частност членове 72 и 74, взаимната помощ между административните власти на страните по митническите въпроси се осъществява в съответствие с разпоредбите на протокола, приложен към това споразумение.

Член 68

Сътрудничество в областта на статистиката

Сътрудничеството в тази сфера има за цел развитието на ефикасна статистическа система, която да осигури бързо и навреме надеждна статистика, необходима за подпомагане и наблюдение на процеса на икономическа реформа и да допринесе за развитието на частното предприемачество в Грузия.

Страните си сътрудничат в частност:

- за хармонизиране на статистическата мрежа на Грузия с международните методи, стандарти и класификации;
- за размяна на статистическа информация;
- за осигуряване на необходимите макроикономически и микроикономически данни за прилагане и управление на икономическата реформа;

С тази цел Общността съдейства чрез оказване на техническо помощ на Грузия.

Член 69

Икономически науки

Страните облекчават процеса на икономически реформи и координиране на икономическата политика чрез сътрудничество с цел подобряване разбирането на основните елементи на техните икономики и чрез изработване и прилагане на икономическа политика в условията на пазарна икономика. С тези цели страните ще разменят информация относно макроикономическите резултати и перспективите за развитие.

Общността предоставя техническа помощ, така че:

- да подпомогне Грузия в процеса на осъществяване на икономическата реформа чрез предоставяне на експертни консултации и техническа помощ;
- да насърчи сътрудничеството между икономистите от Общността и Грузия, за да се ускори трансферът на ноу-хау по изработката на икономическа политика и се способства за широкото разпространение на резултатите от изследванията, имащи отношение към нея.

Член 70

Парична политика

По искане от страна на Грузинските власти, Общността осигурява техническа помощ, предназначена да подпомогне усилията на Грузия за укрепване на паричната ѝ система и въвеждане на пълна конвертируемост на нейната валута.

Това включва техническа помощ за съставянето и прилагането на паричната и кредитна политика на Грузия, в пълно съгласуване с международните финансови институции, за обучение на персонала и за развитие на финансовия пазар, включително стоковата борса. Това включва също така и обмяна на информация относно принципите и функционирането на Европейската валутна система и правилата на Общността за финансовите пазари и движението на капитали.

ЧАСТ VII

СЪТРУДНИЧЕСТВО ПО ОТНОШЕНИЕ НА ДЕМОКРАЦИЯТА И ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

Член 71

Страните си сътрудничат по всички въпроси относно създаването и укрепването на демократични институции, включително тези, които се изискват с цел укрепване върховенството на закона, и относно защита на човешките права и основните свободи съгласно международното право и принципите на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа.

Това сътрудничество се осъществява под формата на програми за техническа помощ, чрез които ще се подпомага, между другото, съставянето на съответното законодателство и поднормативни актове, прилагането на това законодателство; функционирането на съдебната система; ролята на въпросната държава по отношение на съдебната система; действието на избирателната система. Това може да включва и обучение, когато е целесъобразно. Страните насърчават контактите и обмяната между техните национални, регионални и съдебни органи, парламентарни представители и неправителствени организации.

ЧАСТ VIII

СЪТРУДНИЧЕСТВО ОТНОСНО ПРЕДОТВРЯВАНЕ ИЗВЪРШВАНЕТО НА НЕЗАКОННИ ДЕЙНОСТИ И ПРЕДОТВРЯВАНЕ И КОНТРОЛ НА НЕЛЕГАЛНАТА ИМИГРАЦИЯ

Член 72

Страните създадат сътрудничество, целящо предотвратяване извършването на незаконни дейности, като:

- незаконни дейности в сферата на икономиката, включително корупцията;
- незаконни сделки с различни стоки, включително промишлени отпадъци;
- фалшификация.

Сътрудничеството в гореупоменатите области се основава на взаимни консултации и близко взаимодействие. Може да се осигури техническа и административна помощ, включително в следните области:

- изготвяне на национално законодателство в сферата на предотвратяване извършването на незаконни дейности;
- създаване на информационни центрове;
- повишаване ефективността на институциите, ангажирани с предотвратяване извършването на незаконни дейности;
- обучение на служителите и развитие на инфраструктурата за извършване на изследвания;
- изработване на взаимно приемливи мерки, преграждащи извършването на незаконни дейности;

Член 74

Пране на пари

1. Страните се обединяват около необходимостта от полагане на усилия и сътрудничество, целящо да се предотврати използването на техните финансови

- системи за пране от постъпления, свързани с криминални дейности общо и престъпления, свързани с наркотични вещества, в частност.
2. Сътрудничеството в тази област включва административна и техническа помощ с цел създаване на подходящи стандарти срещу прането на пари, еквиваленти на тези, които са приети от Общността и международните форуми в тази област, включително и Специалната група за действия по финансови въпроси.

Член 74

Наркотици

В рамките на техните правомощия и компетенции, страните си сътрудничат за повишаване ефективността и ефикасността на политиката и мерките за пресичане незаконното производство, доставки и трафик на наркотични вещества и психотропни субстанции, включително и предотвратяване отклоняването на прекурсори, така също и чрез насърчаване предотвратяването и намаляването на злоупотребата с тях. Сътрудничеството в тази област се основава на взаимни консултации и близка координация между страните относно целите и мерките в различните сфери, които са отнасят до наркотиците.

Член 75

Нелегална имиграция

1. Държавите-членки и Грузия се съгласяват да се сътрудничат с цел предотвратяване и контрол на нелегалната имиграция. За тази цел:
 - Грузия се съгласява да приеме обратно всички нейни граждани, незаконно пребиваващи на територията на една от държавите-членки, по искане на последната и без допълнителни формалности, и
 - Всяка държава-членка се съгласява да приеме обратно всички нейни граждани, определени като граждани на Общността за тази цел, незаконно пребиваващи на територията на Грузия, по искане на последната и без допълнителни формалности.
2. Грузия се съгласява да сключи двустранни споразумения с държавите-членки, които са поискали това, с което да регулират особените задължения за обратно приемане на своите граждани, включително задължение за приемане на граждани на други държави и лица без гражданство, които са пристигнали от Грузия на територията, на която и да е такава държава-членка или които са пристигнали от такава държава-членка на територията на Грузия.
3. Съветът по сътрудничество ще проверява какви други съвместни усилия могат да се положат за да се предотврати и контролира нелегалната имиграция.

ЧАСТ IX

КУЛТУРНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 76

Страните се задължават да насърчават, стимулират и улесняват културното сътрудничество. Където е целесъобразно, програмите за културно сътрудничество на Общността или тези на една или повече държави-членки могат да бъдат предмет на сътрудничество и могат да се развият по-нататъшни инициативи от взаимен интерес.

Това сътрудничество може да обхваща:

- размяна на информация и опит в областта на опазване и възстановяване на паметници и исторически места (архитектурно наследство) и музейни ценности;
- обмяна на културни образци между институции, артисти и други личности, работещи в сферата на културата;
- превод на литературни творби.

ЧАСТ X ФИНАНСОВО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 77

С оглед да се постигнат целите на това споразумение и в съответствие с член 78, 79 и 80, Грузия се ползва от временна финансова помощ от Общността във вид на техническа помощ във формата на заеми. Целта на това сътрудничество е да се ускори икономическата трансформация на Грузия.

Член 78

Тази финансова помощ ще бъде покрита в рамките на програмата ТАСИС, както е предвидена в съответния Регламент на Съвета.

Член 79

Целите и областите на финансовата помощ от страна на Общността са изложени в индикативна програма, определяща приоритетите, които ще бъдат договорени между двете страни, като се вземат предвид нуждите, които възникват, както и способността на грузинската икономика да усвои средствата и напредъкът по посока на реформа. Сраните ще информират Съвета за сътрудничество за това.

Член 80

С цел да се постигне оптимално използване на наличните ресурси, страните ще осигурят щото вноските на общността да се правят в тясна координация с тези от други източници, като например държавите-членки, други държави и международните финансови институции, като Международната банка за възстановяване и развитие и Европейската банка за възстановяване и развитие.

ЧАСТ XI ИНСТИТУЦИОНАЛНИ, ОБЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 81

С настоящото се създава Съвет за сътрудничество, който ще следи за изпълнението на това споразумение. Той се събира на министерско ниво веднъж годишно. Той разглежда всички важни въпроси, възникващи в рамките на това споразумение, и всякакви други двустранни или международни въпроси от взаимен интерес с цел постигане целите на това споразумение. Съветът за сътрудничество също така може да отпрати необходимите препоръки, след съгласуване между двете страни.

Член 82

1. Съветът за сътрудничество се състои от членовете на Съвета на Европейските общности и членове на Комисията на Европейските общности, от една страна, и от членове, определени от правителството на Грузия, от друга страна.
2. Съветът за сътрудничество създава свои процедурни правила.
3. Съветът за сътрудничество е председателстван поред от член на Съвета на Европейските общности и член на правителството на Грузия.

Член 83

1. При изпълнението на задълженията си, Съветът за сътрудничество се подпомага от Комитет за сътрудничество, съставен от представители на членовете на Съвета на Европейските общности и на членовете на Комисията на Европейските общности, от една страна, и от представители на правителството на Грузия, от друга страна, обикновено на ниво висши държавни служители. Комитетът за сътрудничество се председателства поред от член на Съвета на Европейските общности и член на правителството на Грузия.

Съветът за сътрудничество в своите процедурни правила определя задълженията на Комитета за сътрудничество, които включват подготовката на срещите на Съвета за сътрудничество и това как ще функционира комитетът.

2. Съветът за сътрудничество може да делегира на Комитета за сътрудничество всяка една от функциите си, което ще осигури последователност между срещите на Съвета за сътрудничество.

Член 84

Съветът за сътрудничество може да реши да създаде друг специален комитет или орган, който да му съдейства при изпълнение на неговите задължения и ще определя състава и задълженията на такива комитети или органи и как те да функционират.

Член 85

Докато следи всички въпроси, появяващи се във връзка със това споразумение по отношение на разпоредбите отнасящи се до който е да е член от Общото споразумение за митата и търговията ГАТТ/ Световната търговска организация (СТО), Съветът за сътрудничество взема предвид до най-голяма степен възможното тълкуване, което обикновено се дава на този член от въпросните ГАТТ/СТО от държавите-членки на СТО.

Член 86

С настоящото се създава парламентарен комитет за сътрудничество. Той ще бъде форум на членове на парламента на Грузия, от една страна, и членове на Европейския парламент, от друга страна, на който те ще се срещат и ще обменят мнения. Той сам ще определи на какви периоди от време да се свиква.

Член 87

1. Парламентарният комитет за сътрудничество се състои от членове на Европейския парламент, от една страна, и членове на парламента на Грузия, от друга страна.

2. Парламентарният комитет за сътрудничество изготвя сам процедурните правила за дейността си.

3. Парламентарният комитет за сътрудничество се председателства последователно от Европейския парламент и от парламента на Грузия съответно, в съответствие с разпоредбите, които ще залегнат в процедурните му правила.

Член 88

Парламентарният комитет за сътрудничество може да поиска съответна информация във връзка с изпълнението на споразумението от Съвета за сътрудничество, който след това предоставя на Комитета поисканата информация.

Парламентарният комитет за сътрудничество се информира за препоръките на Съвета по сътрудничество.

Парламентарният комитет за сътрудничество може да прави препоръки до Съвета за сътрудничество.

Член 89

1. В рамките на обхвата на това споразумение, всяка страна се задължава да гарантира, че физическите и юридическите лица на другата страна няма да бъдат дискриминирани в сравнение с нейните собствени физически и юридически лица при достъпа до компетентните съдилища и административните органи на страните за защита на техните лични и имуществени права, включително и тези, засягащи интелектуалната, промишлената и търговската собственост.

2. В рамките на техните компетенции и правомощия, страните:

- Насърчават приемането на арбитраж като начин за уреждане на спорове, възникнали от търговски или кооперативни сделки, сключени чрез икономически субекти на Общността и тези на Грузия;
- Се съгласяват, че когато спорът не може да се уреди от арбитраж, всяка страна по спора може, освен ако правилата на арбитража, избран от страните, не разпореждат друго, избира арбитър, независимо от неговата националност, и този трети председателстващ арбитър или единствен арбитър може да бъде гражданин на трета държава;
- Ще препоръчат техни икономически субекти да изберат по взаимно съгласие законодателството, което ще се прилага за техния договор;
- Ще насърчават използването на правилата на арбитража, разработени от Комисията по международно право на обединените нации и избирането на седалища на арбитража държава, която е подписала Конвенцията за признаване и прилагане на чуждестранни арбитражни решения, подписана в Ню Йорк на 10 юни 1958 г.

Член 90

Нищо в това споразумение няма да препятства договаряща се страна да вземе каквито и да било мерки:

а) които тя смята за необходими, за да предотврати разкриването на информация в ущърб на нейните основни интереси в областта на сигурността;

б) които са свързани с производството на или търговията с оръжие, муниции или военни материали или с изследванията, разработката и производството, жизнено важни за целите на отбраната, при условие, че подобни мерки не пречат на конкуренцията в областта на производството, което не е предназначено изключително за военни цели;

в) които смята за важни за сигурността си в случай на сериозни вътрешни безредици, заплашващи съблюдаването на закона и опазването на обществения ред, по време на война или сериозно международно напрежение, представляващо заплаха от война, или ако трябва да изпълняват вече поети задължения за запазването на мира и международната сигурност.

г) които смята за необходими за спазване на нейните международни задължения и ангажименти относно контрола върху правилната употреба на промишлени стоки и технологии.

Член 91

1. В рамките на това споразумение и без да се накърняват специалните разпоредби, които се съдържат в него:

- мерките, прилагани от Грузия по отношение на Общността, не трябва да водят до каквато и да било дискриминация между държавите-членки, техните граждани или дружества или фирми;
- мерките, прилагани от Общността по отношение на Грузия, не трябва да водят до каквато и да било дискриминация между гражданите на Грузия или нейните дружества или фирми.

2. Разпоредбите на алинея 1 не накърняват правото на страните да прилагат съответните разпоредби на тяхното данъчно законодателство по отношение на данъкоплатци, които не са в идентично положение по отношение на местожителството си.

Член 92

1. Всяка от двете страни може да отнесе до Съвета за сътрудничество всеки спорен въпрос относно прилагането и тълкуването на това споразумение.
2. Съветът за сътрудничество може да разреши спора със свое решение.
3. В случай, че е не е възможно спора да се уреди в съответствие с алинея 2 на този член, всяка страна може да уведоми другата за назначаването на арбитър; тогава другата страна трябва да назначи втори арбитър в срок от два месеца. За прилагането на тази процедура Общността и държавите-членки ще се считат за една страна по спора.

Съветът за сътрудничество ще назначи трети арбитър.

Решенията на арбитражите ще се вземат с мнозинство на гласовете. Тези решения не са задължителни за страните.

4. Съветът за сътрудничество може да създаде процедурни правила за разрешаване на споровете.

Член 93

Страните се съгласяват да правят незабавни консултации чрез съответните начини, по искане, на която и да от страните да се обсъждат всички въпроси относно тълкуването и прилагането на това споразумение и други аспекти на отношенията между страните.

Разпоредбите на този член по никакъв начин не влияят и не накърняват членове 14, 92 и 98.

Член 94

Третирането, получено от Грузия по-долу, няма да бъде по-благоприятно от това, което си предоставят помежду си държавите-членки.

Член 95

За целите на това споразумение “страни” са Грузия от една страна, и Общността, от друга страна, или държавите-членки, или Общността и държавите-членки, в съответствие с техните правомощия, от друга страна.

Член 96

Дотолкова доколкото въпросите, засегнати от това споразумение се покриват и от Договора за енергийната харта и протокола към него, този договор и протоколите, които са влезли в сила, се прилагат за тези въпроси, но само доколкото такова прилагане е уредено в тях.

Член 97

Споразумението се сключва първоначално за период от десет години. Това споразумение автоматично се продължава всяка година, при условие, че нито една от страните не е дала на другата страна писмено предизвестие за денонсирането на това споразумение, шест месеца преди изтичането му.

Член 98

1. Страните вземат всички общи или специфични мерки, необходими за изпълнение на задълженията им по това споразумение. Те се грижат за постигане на целите, залегнали в това споразумение.

2. Ако която и да е от страните сметне, че другата страна не е изпълнила някое задължение по това споразумение, тя може да предприеме съответните мерки. Преди да направи това, освен в особено спешни случаи, тя ще предостави на Съвета за сътрудничество цялата информация по въпроса, която е необходима за изчерпателното разглеждане на ситуацията с цел намиране на решение, приемливо за страните.

При избора на мерки предимство трябва да се дава на тези, които най-малко биха попречили на действието на споразумението. Тези мерки трябва незабавно да се съобщят на Съвета за сътрудничество, ако такова е желанието на другата страна.

Член 99

Приложения I, II, III, IV и V, заедно с протокола са неразделна част от това споразумение.

Член 100

Това споразумение, докато не бъдат постигнати равностойни права на индивидите и икономическите субекти съгласно неговите клаузи, няма да накърнява техни права, гарантирани им чрез съществуващи вече споразумения между една или повече държави-членки, от една страна, и Грузия, от друга, освен в секторите, попадащи под компетентността на Общността и без да накърняват задълженията на държавите-членки, произтичащи от това споразумение, в секторите попадащи под тяхната компетентност.

Член 101

Това споразумение се прилага, от една страна, на териториите, на които се прилагат договорите за създаване на Европейската икономическа общност, Европейската общност за атомна енергия и Европейското обединение за въглища и стомана, и при условията, залегнали в тези договори, и от друга страна, на територията на Грузия.

Член 102

Генералният секретар на Съвета на Европейския съюз е депозитар на това споразумение.

Член 103

Оригиналът на това споразумение, изготвен на датски, нидерландски, английски, фински, френски, немски, гръцки, италиански, португалски, испански, шведски и грузински език, като всички текстове са еднакво автентични, се депозира пред генералния секретар на Съвета на Европейския съюз.

Член 104

Това споразумение се утвърждава от страните съгласно техните собствени процедури.

Това споразумение влиза в сила на първия ден от втория месец след датата, на която страните уведомяват генералния секретар на Съвета на Европейския съюз, че процедурите, предвидени в първия параграф, са изпълнени.

След влизането му в сила и дотолкова, доколкото се засягат отношенията между Грузия и Общността, това споразумение замества Споразумението между Европейската икономическа общност, Европейската общност за атомна енергия и Европейската общност за въглища и стомана и Съюза на съветските социалистически републики за търговия, търговско и икономическо сътрудничество, подписана в Брюксел на 18 декември 1989 г.

Член 105

В случай, че докато се изпълняват необходимите процедури за влизането в сила на това споразумение, разпоредбите на някои части от това споразумение бъдат въведени в действие чрез Временно споразумение между Общността и Грузия, страните споразумяват, че в такива случаи, думите „дата на влизане в сила на споразумението“ ще означават датата на влизане в сила на Временното споразумение

Брюксел, двадесет и втори април хиляда деветстотин деветдесет и шеста година.

(подписи)

СПИСЪК НА ПРИЛОЖЕНИТЕ ДОКУМЕНТИ

приложение I	Списък, обозначаващ привилегиите, които Грузия предоставя на независимите държави в съответствие с член 9, параграф 3
приложение II	Конвенции за интелектуална, индустриална и търговска собственост, посочени в член 42
приложение III	Финансови услуги, посочени в член 26, параграф 3
приложение IV	Резерви от страна на Общността в съответствие с член 23, параграф 2
приложение V	Резерви от страна на Грузия в съответствие с член 23, параграф 4

Протокол за взаимно сътрудничество между административните органи по митническите въпроси.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

**СПИСЪК, ОБОЗНАЧАВАЩ ПРИВИЛЕГИИТЕ, КОИТО ГРУЗИЯ ПРЕДОСТАВЯ
НА НЕЗАВИСИМИТЕ ДЪРЖАВИ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 9, ПАРАГРАФ 3**

За всички независими държави:

1. Не се изискват мита за внос.
2. Не заплащат данък върху добавената стойност върху акцизи при внос.
3. Специална система на нетърговските дейности, включително плащанията в резултат от тези дейности.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

КОНВЕНЦИИ ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА, ИНДУСТРИАЛНАТА И ТЪРГОВСКА СОБСТВЕНОСТ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 42

1. Член 42, параграф 2 засяга следните многостранни конвенции:
 - Международна Конвенция за защита на изпълнителите, звукозаписните дружества и радио станциите (Рим, 1961 г.),
 - Протокол към Мадридското споразумение относно международната регистрация на марките (Мадрид, 1989 г.),
 - Споразумението от Ница относно международната класификация на стоки и услуги за нуждите на регистрирането на марки (Женева, 1977 г., изменено през 1979 г.),
 - Договора от Будапеща относно международното признаване на отлагането на микроорганизми за целите на патентите процедури (1977 г., изменен през 1980 г.),
 - Международна конвенция за защита на новите видове растения (Женевски договор, 1991 г.).
2. Съветът за сътрудничество може да препоръча, член 42, параграф 2 да се прилага и за други многостранни конвенции. Ако въпросите, които са възникнали в сферата на интелектуалната, индустриалната и търговската собственост, влияят и върху условията на търговия, ще се предприемат спешни консултации, по искане на която и да е от страните, с оглед постигане на взаимни решения, които задоволяват и двете страни.
3. Страните потвърждават важността, която те придават на задълженията, пораждащи се от следните многостранни конвенции:
 - Бернска конвенция за защита на литературните и артистични творби (Парижки договор, 1971 г.),
 - Парижка конвенция за защита на индустриалната собственост (Стокхолмски договор, 1967 г. и изменен през 1979 г.),
 - Мадридско споразумение относно международната регистрация на марките (Стокхолмски договор, 1967 г. и изменен през 1979 г.),
 - Парижки договор за сътрудничество (Вашингтон, 1970 г., изменен през 1979 г. и променен през 1984 г.).
4. От влизането в сила на това споразумение, Грузия ще предостави на дружествата и гражданите на Общността, по отношение на признаването и защитата на интелектуалната, индустриалната и търговската собственост, отношение, не по-малко благоприятно от това, което е предоставила на всяка трета страна по двустранни споразумения.
5. Разпоредбите на параграф 4 не се прилагат относно привилегиите, предоставени от Грузия на всяка трета страна на ефективна взаимна основа и относно привилегиите, предоставени от Грузия на други държави от бившия СССР.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ФИНАНСОВИ УСЛУГИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 26, ПАРАГРАФ 3

Финансова услуга е всяка услуга, която има финансов характер и се предлага от финансов консултант от една от страните. Финансовите услуги съдържат следните дейности:

A. Всички застраховки и застрахователни услуги

1. директна застраховка (включително застраховане при споделян риск)
 - а) пожизнена;
 - б) не пожизнена;
2. презастраховане
3. посредничество при застраховането, като брокери и агенти
4. допълнителни застрахователни услуги като консултиране, статистика, оценка на риска и услуги по уреждане на спорове

B. Банково дело и други финансови услуги (включително застраховане)

1. Приемане на депозити и други подлежащи на изплащане на средства на гражданите
2. Предоставяне на всички видове, включително, между другото, потребителски кредити, ипотечни кредити, представителство и финансиране на търговски сделки
3. финансов лизинг
4. всички плащания и прехвърляния на парични средства, включително кредитни и дебитни карти, туристически чекове и банкови платежни нареждания
5. гаранции и парични задължения
6. търговия за собствена сметка или за сметка на клиента, независимо дали на борсата или не, чрез борсов посредник или по друг начин, на следното:
 - а) пазарни парични инструменти (чекове, облигации, удостоверения за депозити, т.н.)
 - б) чужди борси
 - в) вторични продукти включително, но не само, срочни сделки и сделки с премия
 - г) обменни курсове и лихвени проценти, включително продукти като размяна, предварително договаряне на цените и т.н
 - д) прехвърлими ценни книжа
 - е) други ценни книжа на предявител и финансови приходи, които подлежат на договаряне, включително авоари в злато или сребро
7. участие във въпроси, свързани с всички видове ценни книжа, включително застраховане и пласмент като агент (независимо дали публично или частно) и предлагане на услуги, свързани с тези въпроси
8. финансово посредничество
9. управление на приходите, като управление на портфейла или средствата в наличност, всички форми на колективно управление на инвестициите, управление на пенсионни фондове, попечителски услуги

10. уреждане и клиринг на финансови приходи, включително ценни книжа, производни продукти и други ценни книжа на предявител
11. консултативно посредничество и други допълнителни финансови услуги, свързани с всички дейност, изброени в точки 1 до 10, включително кредитни референции и анализи, проучвания и консултации относно инвестиране и банкиране, консултации за придобиване и за корпоративна стратегия и реструктуриране
12. Предоставяне и предаване на финансова информация и данни за обработка и съответния софтуер от доставчика на други финансови услуги

Следните дейности са изключени от определението за финансови услуги:

- а) Дейности, извършване от централните банки или от всяка друга обществена институция в изпълнение на паричната и валутна политика
- б) Дейности, които се извършват от централните банки, правителствените агенции и департаменти, или обществени институции, за сметка на или с гаранциите на правителството, с изключение когато тези дейности могат да се извършват от доставчици на финансови услуги при конкуренция с такива обществени единици
- в) Дейности, които са част от законовата рамка на социалното осигуряване или общественото пенсионно осигуряване, с изключение на тези дейности, които могат да се извършват от доставчици на финансови услуги при конкуренция с обществени единици или частни организации

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

РЕЗЕРВИ ОТ СТРАНА НА ОБЩНОСТТА В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 23, ПАРАГРАФ 2

Минно производство

В някои държави-членки, може да си изисква предоставяне на концесия на правата за минно производство или минерали на дружества, които не се управляват от Общността.

Рибарство

Достъпът до и използването на биологичните ресурси и рибните полета, намиращи се в морските води, които са под суверенитета и юрисдикцията на държава-членка на Общността, е ограничен за риболовни съдове, плаващи под флага на държава-членка на Общността и регистрирани на територията на Общността, освен ако не е предвидено друго.

Придобиване на недвижими имоти

В някои държави-членки, придобиването на недвижими имоти от дружества, които не се управляват от Общността, е обект на ограничения.

Аудио-визуални услуги, включително радио

Националното третиране относно произвеждането и разпространението, включително радиопредаванията и други форми на трансмисия за обществеността, могат да са запазени за аудио-визуалните произведения, които покриват известни критерии за произход.

Телекомуникационни услуги, включително мобилни и сателитни услуги

Резервирани услуги

В някои държави-членки, достъпа до пазара относно допълнителните услуги и инфраструктурата са ограничени.

Професионални услуги

Услугите, които са запазени за физическите лица, граждани на държавите-членки. При определени условия тези лица могат да основават дружества.

Селско стопанство

В някои държави-членки, националното третиране не се прилага за дружества, които не се управляват от Общността и които искат да се заемат със селскостопанско производство. Придобиването на лозя от дружества, които не се управляват от Общността е обект на уведомителен режим, или ако е необходимо, на разрешителен режим.

Услуги от нови посредници

В някои държави-членки, ограничения за чуждестранно участие в издателски дружества и радио станции.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

РЕЗЕРВИ ОТ СТРАНА НА ГРУЗИЯ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 23, ПАРАГРАФ 4

1. Действащото грузинско законодателство в областта на инвестирането изисква от чуждестранните дружества и инвеститорите от грузински дружества, в които държавата не държи контролния пакет акции¹, да получат лиценз от компетентните грузински органи. Условието за издаването на такъв лиценз не е резултат от дискриминация между частните грузински и чуждестранните дружества, както е уредено в грузинското законодателство.

Такъв лиценз не може да се използва за да се обезличат привилегиите, договорени с дружества на Общността съгласно член 23, параграф 4 от това споразумение, нито за да се заобикалят каквито и да са други разпоредби от това споразумение. По-специално не може да се използва за да се създават пречки при основаването на дружества от Общността в които е да са сфери на икономиката, освен ако това не е предвидено по-долу. Лицензът не може да се отнема без надлежна обосновка и всяко такова отнемане може да е предмет на жалба и, ако е необходимо, на уреждане на спор.

Най-късно до 31 декември 1998 г., Грузия ще приведе своето законодателство относно лицензите, в съответствие със стандартите на международната практика и по-специално със законодателството на Общността. Общността ще окаже техническа помощ в тази насока. По време на преходния период, Грузия няма да предприема мерки или действия, които правят условията за основаване и извършване на дейност на дружества на Общността по-ограничителни, от колкото ситуацията, която е съществувала в деня, предшестващ датата на подписване на това споразумение.

2. Чуждестранните инвестиции са забранени в следните области:

- Защита и сигурност на Грузия,
- Производство и продажба на наркотични и психотропни вещества,
- Отглеждане и продажба на растения, съдържащи наркотични и психотропни вещества.

3. Чуждестранните дружества трябва да искат специално разрешение от компетентните органи на Грузия, ако имат желание да извършват дейности на 20 километра от границите на Грузия или в други зони, определени като важни за националната сигурност или за защита на околната среда на Грузия.

4. В следните сфери на икономически дейности, грузинското законодателство изисква държавата да притежава поне 50 % от дяловете на предприятията с чуждестранно участие. Този процент може да се намали, ако парламента на Грузия вземе решение за това:

- Експлоатация на газо- и нефтопроводи, съобщителни и електропреносни линии, термични линии от национално значение и сгради и други съоръжения, основни за тяхното функциониране,
- Експлоатация на автомагистрала и железопътни магистрала, летища и морски пристанища от национално значение за Грузия,

¹ Както е определено в Общата декларация към това споразумение относно понятието “контрол”.
21999A0804(01).doc - ЦПР – редактиран

- Въпроси на сигурността, банкноти, монети и марки,
 - Отношение към пациенти, страдащи от високо опасни инфекциозни заболявания, включително заразни кожни и венерически болести и психически смущения,
 - Производството на суров спирт.
5. Доколкото грузинското законодателство не дискриминира чуждестранните инвеститори и грузинските недържавни предприятия относно дългосрочното отдаване под наем на земя, то не им се позволява и да придобиват земя или природни ресурси.
 6. чуждестранните дружества, които имат желание да проучват или експлоатират минерални залежи, или да извличат или експлоатират природни ресурси в Грузия или на грузинския континентален шелф, трябва да имат концесия, дадено от правителството на Грузия.

Прилагането на резервите, посочени в това приложение, не могат в никои случаи да се отразят върху третирането, които е не по-малко благоприятно, отколкото това, което е договорено с дружествата на която и да е трета страна. Всяко намаляване на тези ограничения ще засягат и дружествата на Общността на основата на клаузата за облагодетелстване на държавата или клаузата за най-облагодетелствана държава, което е по-добро.

Бъдещето развитие на законодателството на Грузия в областта на инвестициите ще бъде в съответствие с разпоредбите и духа на това споразумение, включително и по-специално на основните принципи, условията, които оказват влияние върху основаването и извършването на дейност от дружествата, и разпоредбите относно сътрудничеството в областта на законодателството (част I, IV, и V), така като и на разменните писма между Общността и Грузия по отношение на основаване на дружества.